

ABONAMENTUL

Pe 1 an 12 lei
Un număr nou 10 banii
vechi 40

CENTRUL DOBROGEI

ANUNCIURI

Se primesc direct la
adминистрация сиарului și
în condițiile cele mai
avantajoase.

Apare săptămânal în Babadag.

SUB DIRECȚIA UNUI COMITET

Redactia și Administrația Str. Carol.

Razemul Navigabil

O operă de mare importanță pentru dezvoltarea economică a României, ar fi tacerea lacului Razem navigabil. Evident că nu suntem cătuși de puțin exigenți, întrucât recunoștem și noi că atât guvernele liberale cât și cele conservatoare s-au lucrat și lucrăză fără preget pentru dezvoltarea economică a țării pe toate căile; dar asta nu însemnă că trebuie lăsată prea multă în părăsire lucrări de acelea care ar putea crea resurse și mai imediate și mai înbelșugate, și una din aceste lucrări ar fi cea de care ne ocupăm aci.

Lacul Razem, după toate probabilitățile și am putea să dică chiar bine stabilit, a fost mai înainte vreme navigabil. Locuitorii de prin satele aședate pe marginile acestui lac păstrăză încă amintirea de când în vre-o căteva din aceste sate erau schele de produse; de când coloniștii greci veneau să se așeze și să populeze mici porturi, și ai căror descendenți — de și vorbind limba bulgarăescă, susțin și adă că 's greci; de când corabii turcești și grecești încărcău cerealele de prin imprejurimi spre ale transporta spre Tarigrad, spre Odesa, ori spre Insulele Ionice. Nu mai vorbim de timpuri mai depărtate când bizantini și mai târziu genovezii stabiliseră porturi însemnate în jurul Razemului și ale căror ruine se văd încă și astăzi. Însă dacă navigabilitatea Razemului în secolii trecuți rămâne bine stabilită, pentru ce astăzi, afară de loturile pescarilor lipoveni nici un vas mai mare nu se vede plutind?

Răspunsul nu e greu. În urma bancurilor de nisip aduse de Mare la Gura Portițel și în urma astupării din ce în ce a Dunavățului — brațul care alimentă acest lac cu apă din Dunăre — firește că nivelul Razemului să fi mai scăzut, iar pe de altă parte nici accesul vaselor din Mare, pe la Gura Portițel nu mai era posibil. Astăzi s'a atrofiat încetul cu încetul una din

arterele cele mai principale de circulație a produselor economice din Dobrogea înafară și vice-versa. Și cine cunoște ce suprafață întinsă ocupă acest mic Golf din teritoriul Dobrogei, cine cunoște felurile de producțion și de fertilitate ce îl încunjoară, acela va aprecia mai bine ce beneficii immense s-ar putea trage făcându-l iarăși navigabil.

Nu știm dacă guvernul actual ar mai găsi timp să se ocupe și de această cestiune sau nu. Din atâta miliioane insă pe care țara le împrumută și le cheltuește pentru îmbunătățiri și inovații ale căror rôde nu se pot culege de cât după decimii de ani, nimerit ar fi, prudent ar fi, folositor ar fi să se cheltuiască ceva și pentru destuparea Dunavățului și facerea unuī dig de apărare în contra bancurilor de nisip de la Gura Portițel.

Pe lângă vasta și puțin costisitoarea cale de comunicație ce s'ar creia, am mai avea și avantajul de a se repopula cu pește tot lacul, și cine uitându-se căcar pe harta județului Tulcea, nu vede că numai aci legea pescuitului și ar avea adeverata el rățiune de a fi iar nu pe largul Măreș, unde bine înțeles nu avem nici o înțelegere prealabilă cu nisetrii și cu morunii ca să se înverțescă și să 'să depună ierile numai în limitele Măreș năsture teritoriale.

S'ar cheltui în adeveră căteva miliioane; dar s'ar creia în schimb veniturii colosale repopulând cu pește cel mai mare lac al țării și înlesnindu-i în același timp și un export mai sigur, pe timpul verii în deosebi, și mai puțin costisitor.

Contrariu, după cum arătarăm mai sus, singurul avantajul ce ne procură acest imens volum de apă sărată, nu este de cât acela de a înlesni transportul cătorva loturi cu chefal sau cu câte un morun din paște-in-crăciun de la Portițel spre Sarichiol ori Jurilofca și atâtă tot. Vorba e dacă un alt Stat din Europa — afară poate de Spania — s'ar mulțumi numai cu atât.

G. Delavisterns.

C R O N I C A

Franțuzescă de Babadag

Reporterul nostru, însusit cum e el, și-a virit nasu și în certă cenușelor, surprinzând dialogul de mai la vale, pe care îl dău înțact, făsa despre autenticitate să răspundă el.

Înfamia bine înțeles „s'a commis en tranchaise“ (m'am molipsit și eu) dar noi am pus pe timbrul reporter să îl traducă opera. Cesta e cum văd eu destul de seriosă; e vorba de o târnăuială gratuită și drept să spun că mie mi-a venit mai mult să plâng de căt să rid.

Onorabilul cititor dacă nu vrea să pășească ca mine e rugat să și facă săma de ris — dacă

în curențele — înainte.

Așultați discuție:

— Pourquoi es-tu aujour'd'hui si pluée chevre?

— Parce que je me suis levé avec la nuit dans la tête, ma chère.

— Mais, pourquoi tant de matin?

— Parce que mon mari est venu sur chez quatre heures ivre-canon et seulement de combien a commencé, à me chercher querelle avec la bugie. Moi, de là, je vis qu'il n'est pas dans ses eaux et je me donnai d'une part. Après ça a commencé à grommeler que je ne suis bonne de rien, que je ne me cherche de cuisine et combiens et plus combiens dans la lune et dans le soleil. Et comme comble du comble, m'a pris de l'étuve, et a commencé à balayer la cour avec moi, en combien je voyais seulement des étoiles vertes devant les yeux. même lui qui trente ans auparavant m'enchantait tout la journallette seulement avec des amandes a-mères.

— Ça ne fait rien ma chère, sois tranquille et reviens-toi dans le caractère, nini sont les maris quelque-fois.

Ceea-ce pe limbă năstră vine astfel:

— De ce ești astăzi așa de plonată dragă.

— Fiind că m'am scutit cu năpteau 'n cap scumpa mea.

— Dar de ce eșa de dimineață?

— Fiind că bărbatul meu a venit la 4 ore beat-tun, și numai de căt a început să mă caute cărău cu luminare. Eu, de colo, vădui că el nu e în apele lui, mă dădui la o parte. După asta a început a bombări că eșu nu sunt bună de nimic, că nu'mi cau de bucurie și cătă și mai cătă în lună și în sora.

Si ca culme a culmei, m'a luat de spate și a început să mătare curtea cu mine, în căt vedeam numai stele verzi înaintea ochilor.....(începând să plângă) chiar el care cu 30 ani mai înainte mă îngănta cădăciuca numai eu migdale amare.

— Nu-ți nimic dragă, linistește-te și vino și în fie, așa sunt bărbatii căte-o-dată.

Mai cu atenție

Dobrogea, după cum se știe, are prea multe trecători despre granițele străine și încă și mai multe locuri pe unde cineva poate să însă său să intre în același partea a țării fără să fie suprărat de nimic. Pentru asemenea locuri n-am mai avea nimic de dis cu toate că ar trebui înființate pichete și patrule dă tot lungul granitelor după cum e și în Rusia. Dar e vorba că nici pe acolo pe unde de bine de rău avem căte o agenție vamală nici pe acolo nu se execută cu strictă măsurile privitive la străini. Astăzi am avut ocazia să vedem străini, cu pasapoarte pentru Germania sau pentru Rusia numai, și lăsat să treacă și să rămână aici în

Dobrogea. Am mai văzut pe alții numai cu un fel de certificate de identitate, său cu căte o chitanță de bir din Bulgaria, vizate de agenții noștri și luate drept pasaporte, pe baza cărora li se permis intrarea în țară. Alții în fine cu bilete de trecere numai pentru 24 ore și pe o distanță limitată de la granițe sosind până aci în mijlocul Dobrogei căutând să se furjeze și să se stabilească aici. Și cătă și mai căte biletele de astăzi, fără nici o viză din partea agenților noștri consulari din statele respective, luate drept pasapoerte în regulă de către agenții de pe la punctele de trecere.

Mai ales când e vorba de punctul Iianich din județul Constanța să a putut observa o ușurință inexplicabilă din partea agenților de acolo.

Nar fi tocmai rău dacă unor asemenea funcționari li s'ar trage mai seriose atenții asupra ușurinței cu care permit orii căruia vagabond să treacă pe teritoriul Dobrogei, până la o organizație mai completă a acestui serviciu.

Ad.

Imbunătățirea sărăcăștilor Investitorilor din Dobrogea

Credincioșii programului ce ne-am dat la apariția noastră pe arena publicăției, de a ne ocupa și de sărăcăștile diferitelor ramuri de funcționari în Dobrogea, luană astăzi pe cea mai uitată dintre toate, dar și cea mai importantă de cătă toată, aceea a investitorilor Dobrogei.

Nimeni nu se mai indoiescă astăzi, că factorul civilizator cel mai de seamă într-o comună rurală nu este și nu poate fi altul de căt numai investitorul sătucă. De la investitor se cere purtarea oasă mai cunoscătoare, de la el se așteaptă sfatul cel mai înțelept, lui i se pretinde carte, muncă, devotament, într'un evantă investitorul trebuie să fie singura persoană, care dă adeveratul ton într-un sat.

Afirmăm toate acestea fără temă de a fi desmitiți, și sprijinim afirmațiunile noastre pe argumente temeinice, pe ceea ce știm vedem și audim.

In afara de obligațiunile ce le dă legătură și regulamentul școlar, fapt netăgăduit este astăzi că diferențele autoritaților țării, când să de pus în aplicare vrăo reformă privitor la populația satelor noastre, își îndreptă privirile lor numai și numai asupra investitorilor; pe investitor i-ai face judecători, agenții sanitari onorabili, șefi de garnizoane, agronomi, dirigini de coruri, de farmaciile comunale, conducătorii casinilor școlare și mai știi cătă îndatoriri nu le-ai mai pus pe cap.

Îndeplinirea acestor multiple însărcinări, și conduceerea școlelor sub raportul educativ, instrucțiv, moral și administrativ cere muncă, vrea încordare intelectuală și reclamă timp suficient; iar în Dobrogea pe lângă toate acestea ca să corespundă adeveratelor sale obiective, în-

Pentru LUMEA-NOUĂ

Lumea-Nouă organul lui bulibășa socialiștilor din București, a început să bângui acum pe timpul căldurilor lui Cupitor, mai mult ca oră-când. Ne mai având ce face și probabil cu ce să și umple mădarele sale coloane, Lumea să anină înăși de presa Dobrogeană și de d-nul Nenițescu, prefectul de Tulcea.

Noi ne-am deprins cu lipsa de seriozitate a nespălatelor mutre de la organul bulibășală, și debîntul insinuațiunilor de tot soiul, ce curg în torente abondante din ruginitatea lor condeea, nu ne mai fac absolut nici un efect; nici nouă și nici cititorilor Lumii-Nouă — dacă cititorii o fi mai având și acăstă gazetă pe aici, prin Dobrogea; dar — este un dăr și numai acest singur cuvînt ne face să eșim din rezervă, spre a da o explicație lui bulibășa. Articolul publicat de gazeta sa în numărul de la 25 Iulie, are tendința de a pune în cumpănă greutatea politică a d-lui Nenițescu cu aceia a doctorului Petru Alexandrof, și a găsi pe acest din urmă superior prefectul de Tulcea și victimă a unor închipuite persecuții.

Ce să răspundem unor asemenea aberații, de căt arătând faptele d-lui Nenițescu. Poftescă ori cine să vadă ce a fost și ce este astă-dîj în județul Tulcea. Un om lipsit de ori-ce școală și mal cu sămă de ori-ce principiu, ca sfîntul Petru Alexandrof, care altădată își alerga în bună voie căi prin Dobrogea, servind niște interese oculte, dar primejdioase tărei și nemulțumitor, astă-dîj e demascat și pus la carantină; el, și mulți alții de tăpa lui. Liniștea cea mal desăvîrșită domnește adî in întreg județul. De 20 ani de când stăpânim Dobrogea nimeni nu s'a gândit și nici prin vis nu ia trecutul să aducă la indeplinire dorința Regelui de a se construi monumentul comemorativ al realipirii acestel provinții la patria mamă. D-nul Nenițescu cu o perseveranță ce l face cinste a dat imboldul cuvenit în acest sens, astă-dîj monumentul se ridică falnic pe colinicul „Horia” și Augusta dorință a Suveranului e aproape realizată.

Școale s-au înființat și se înființă încă și în cele mai neinsemnante cătune din județ.

Iată terorile și incapacitatea administrativă a d-lui Nenițescu.

Ori-ce ar dice Lumea-Nouă, acestea sunt fapte ce dovedesc, că nu i de nasul doctorului Petru, să se compare cu prefectul de Tulcea.

Trebue să fie cineva cu totul vindut străinului său să fie amortit în inimă lui și cea mal mică schantea de patriotism, ca să deservescă cu atâtă lipsă de scrupul intereselor nemulțumitorii săi, batjocorind și umplînd de noroiu un om care își jertfește linistea și interesele sale personale, spre a se pune cu devotament în serviciul cauzelor românilor în Dobrogea.

Dar pentru noi atitudinea organului socialist are o explicație foarte lămurită.

Patronul său se servește de frați redactori și prieteni, jidani, adică străini, prin urmare gazeta nu poate face de căt jocul străinilor.

„Te-ai fi boerit tu, te-ai fi lustruit tu danciule, dar te cunoște că după calcatură, că inima tot de figan și-i.” Așa dicea o figană fului său.

Numei astăzi ar fi de ajuns bulibășală de o-cam-dată.

Tulceanu.

Salubritatea publică

În urma deciziei congresului medilor din țară, bioul congresului a înaintat ministrului de interne o petiție, conținând ore-care măsuri pentru combaterea bolii malariei.

Iată această petiție pe scurt:

1. Să se roagă onor. guvern ca să avizeze la diteritele mijloace cără pot contribui, într-o măsură ore-care și în chip mai mult său mai puțin simțitor la imbunătățirea condițiunilor de viață ale sătenilor, căci de la imbunătățirea acestor condiții atâtă reducerea receptivității nu numai a malariei, dar și a pelagrai și alcoolismului precum și a altor boli infecțioase.

2. La modificările ce se vor aduce legel sanitare, actualmente în vigoare, cerem să se dea medicului puterea de inițiativă și de executivă în toate chestiunile care privesc sănătatea publică și ameliorarea ei.

3. Cerem să se înființeze un fond destinat pentru execuția dispozițiunilor contra malariei și a altor boli infecțioase generale.

4. Să se facă instrucțiuni populare privitoare la chipul după care lumea de la sate și de la oraș să se poată feri de infecția palustră.

5. Cerem să se predea noțiunile igienice în toate școalele publice și particulare de ambe sexe și nimeni să nu poată fi profesor sau învățător până nu va fi probat că posedă cunoștințele de percepție igienice cele mai indispensabile.

Instrucțiunea igienică în școalele primare și secundare din țară să aibă de aci înainte, o mal mare importanță de căt aceea a muzicei și a desenului. Programul acestor instrucțiuni să fie format de autoritățile competente, conform nevoilor școlii, iar predarea studiilor teoretice și practice de igienă să se facă numai de medici.

6. Onor. guvern să bine-voiască și a avea în vedere că malaria trebuie combătută și în efectele ei și de aceea este necesar ca chinina să fie răspândită cu profuziune la țară, pentru că țărani mal cu sămă să o aibă la indemâna lui și pentru prețul cel mai mic posibil.

TRIBUNA LITERARĂ

UNIUNI LITERARE

Tinere, voi plini de speranță
Te-am revăzut amică, visătoare
Cu găduri mari, doruri ascunse
Uitându-te chiar pe mine, simplu muritor!
Reverile-ți sunătoare, idealul tău sublim
Implinise-vor; — și un trai fără suspin
Iți rezervă vîntorul, enigmă nedre legată
Ca și timpul care trece repede ca o săgeată
Ești, deziluzionat și fără visuri
Prin lume trece ca tristul beduin,
Ilușit, speranță și doruri tăioitoare
În mine apus-ă și nu mai revin!

ELIMINATORI

Gânditor, cu ochii umedii
Săi cu capul aplacat
Stă copila, mândră hore
Urmăring un vis visat.

A fost vis, se nășătă ore
Sa și pe el chiar l-a sărit?
Fantasia pote-o nășătă...
Iute — așa unde-a pierit?

Melancolică se socișă
Pe ferestră s-a uitat,
Doruri veșnic neînțelese
Sufletul tău abuciumat.

Să răsare blânda luncă
Să-apoi stelele leas, —
Ești — te-am ghicit copilă
Ești „un suflet neînțelese”.

COS. DRA
din Casapochi.

Expoziții Regionale

După cum am mai anunțat în tîrnă acăstă ver avea loc expoziții agricole, de animale și de miel, industrii în orașele Iași, Craiova și Constanța.

La Iași, expoziția va fi organizată de primăria acestui oraș și se va deschide probabil la finele lunii Septembrie sau Octombrie.

La Craiova, expoziția se va deschide în Septembrie și, cu acăstă ocazie, dacă va fi posibil vor avea loc în acest oraș și alergări de cal.

La Constanța, ca și anul trecut, expoziția va avea loc între 5 și 8 Septembrie și va fi urmată de alergări de cal.

Pentru organizarea acestor expoziții, ministerul de domeniul a întocmit o comisie, compusă din d-nii Al. Locusteanu, directorul școlii de medicină veterinară, Elie Bujoiu, inspector domenal și C. Munteanu, directorul școlii de agricultură de la Herestrau, și în același timp a intervenit la prefecturile județelor limitrofe acelor în care reședință se organizează expozițiile, pentru ca să dea tot concursul moral și material pentru reușită.

Muntele Cuiun-baba

din orașul Babadag
de unde și trage numele.

În virtul muntelui ce se află lângă orașul Babadag și în partea de Sud-Vest de oraș, este un monument vechi, construit din piatră, care monument se pare a fi din timpuri seculare și care se crede de poporul atât ortodox cât și moșamedan că face minună prin a tămadui orificiul de boli, de aceia boala și chiar ómeni sănătoși când viziteză vechiul monument și șoptesc în gând băla de care suferă și apoi după ce plecă lasă căte un semn constând dintr-o cărpă roșie său albă ce o legă de căte o ramură de liliac ce se află în jurul monumentului.

In acel monument este îngropat un turc care în vechime avea o fórte multe, așa că Sultanul l-a dărui un munte ca semn de recunoștință pentru industria ce făcea cu brânza, lapte, lână, berbeci și mei; astfel, că acest munte a fost stăpânit de el peste 40 ani, până când în cele din urmă, turcul a perdit totă oile și averile ce avea, așa că a rămas sărac cu desăvîrșire.

Turcul se numea Cuiun-baba (tatăl oilor) de acolo a rămas și numele Muntelui.

Cuiun-baba când a murit de adânci bătrîneții, a lăsat cu jurămînt urmașilor săi să-l îngrope în acel munte, pe locul unde a avut stâna oilor, după ce a murit, urmașii lui la îngropat pe acel munte ridicându-l un monument care se află și astă-dîj; iar din vorbele spuse de el pe când se află în viață multe s'a îndeplinit, de aceia i s'a dat numele de tămaduitor.

Cine din public a vizitat acel loc și nu a rămas încântător, văzând cișmeana Chioșcului, unde se saturi de miroslor florilor și aerul cel admirabil.

Diferite Stiri

La manușanța centrală a armatei se fac încercări de a fabrica o pâine de răbăo. În acelăși an au început încercări de a fabrica o pâine de răbăo într-o anumită proporție și brânză. Din încercările făcute până acum se pare că rezultatele vor fi bune.

Acăstă pâine s'a încercat de flotile încă din anii trecuți, în lungile călătorii pe mare.

Probabil că se va face încercări și cu aluatul amestecat cu lapte, după cum în unele încercări făcute în străinătate s'a introdus buhon și carne.

Asemenea pâine vor fi trebuințiose mai ales și cavaleriei în recunoșteri, permitându-lă purta o brâu completă.

Luna viitoare se va pune la Lyon congressul de viticultură. România va fi reprezentată prin d. Balăceanu, inspector domenal, care va avea în același timp și însărcinarea de a studia, în Franță, întrăga organizație a învățămîntului viticol atât practic cât și teoretic.

Grăd din nouă recoltă și-a făcut apariția în porturi. Din cauza însă că cantitățile sunt neînsemnante și prețurile puțin ridicate, exportul n'a inceput.

Academie Română va avea o secțiune specială la Expoziția Universală din Paris. Această instituție prepară o istorie a României cu ilustrații și va expune colecția sa de monede românești unică în lume.

Academie va expune asemenea mai multe manuscrise vechi, dintre care unele cu desenuri foarte vechi.

Din Bărălad se comunică că stagnația comerțului în acel oraș e foarte multă și până acum tribunalul respectiv a declarat peste 80 de falimente.

Mișcarea în porturile noastre dunărene a început să fie mai animată, dîlnic aproape sosesc vapori sub diferite pavilione străine care încarcă și descarcă mărfuri.

Societatea germană de navigație pe Dunăre s'a desființat.

La 15 August se va incepe ca de obicei târgul de la Răureni. Acest târg care ține aproape trei săptămâni, este cel mai vîzut din căte se fac peste an în partea de dincolo de Milcov.

In porturile Galați și Brăila s'au navosit până acum 180 vapori în vederea expedițiilor de cereale. Primele transporturi de cereale vor sosi în Galați peste căteva zile.

DIN STREINĂTATE

Situația în Franță

Pare foarte mult încordată.

Gravele nelințelegeri îscăte între d-nii Brisson și Cavaignac, sunt pe cale a se traduce într-o criză ministerială acută. D-nu Brisson pare din ce în ce mai hotărît a face deplină lumină în afacerea Dreifus.

Se comenteză foarte mult un discurs rostit dîlele trecute de d-nul Sarieu, avocat pe lângă curtea de Casătie, discurs în care înfiera pe acel ce pun piedici judecărilor de a repara o erore comisă.

Presă parisiană ține un limbaj foarte violent. În ultimul moment guvernul a descoperit preparațiile misterioase pentru isbucnirea unui pronunciament militar organizat de ofițerii superioi: membri ai statului Major. Știrea a fost deplină confirmată de guvern, care a ținut un consiliu de ministri, în care s'a decis a se usa de măsurile cele mai severe, spre a preveni o lovitură de stat.

Răboul Spano-American

Răboul Spano-American e pe sfîrșite. Ostilitățile au încetat; s'a căutat de acord asupra condițiunilor păcii și s'a și semnat preliminariile. O deșepe din Madrid asigură că Spania a primit toate condițiunile puse de Americani.

Lucrul este cu atât mai îmbucurător cu căt o continuare a răboiului ar fi pricinuit numai o mare vîrsare de sânge, fără de a fi schimbat cătușii de puțin rezultatul final adică complecta invadare a Spaniei.

Jurisprudența comercială

Tribunalul Ilfov

Audiența de la 14 Martie 1898

Veniturile datorate, atât timp cât separațiunea de patrimoniu nu a fost pronunțată fiind ale bărbatului, nu pot fi urmărite și poprile de creditorii famosi, chiar pentru datori contractate de dânsa în timpul căsătoriei și cu consumul său.

— X —

Tribunalul Ilfov

Audiența de la 8 Mai 1898

Creditorii concordatari, sau fiecare în parte când nu au primit la termen cota fixată prin concordat, nu pot cere declararea din nou în faliment a comerciantului.

IN U V E L A

Dumneori să vă bine-cuvinteze!

(POVESTE IRANDEZĂ)

Intr-o frumoasă sără din luna Decembrie, onestul ieran Billy, eșia din casa stăpânului său și se ducea să întâlnescă pe femeia și copil său în modesta sa cabană. Cerul era senin, frigul foarte mare și Billy, care din nenorocire avea mare dragoste pentru rachiul irlandez, își zicea alergând prin zăpadă, sărind din când în când și frecându-și mâinile una de alta pentru a le încăldi:

— Ah! de ce n-am în acest moment o bună sticluță cu rachi! dar ce zic... o stică, chiar un singur pahar! cu ce bucurie lăz bes!...

— Dorința ta este înplinită, îl zise în același moment un omuleț nălt de un picior cel mult având capul acoperit cu o pălărie în trei colțuri, corpul îmbrăcat într-o haină galonată și purtând mari cărămîni de argint pe pantofii săi. Acest om ținea în mână o cupă aproape tot aşa de mare ca el și plină până în vîrf cu cel mai bun rachi (whiskey) irlandez.

Era una din acele fineză miraculoase ce locuiesc colinele și munții Irlandei și sunt dotate — cu totă statura lor mică — de o forță supra naturală și de o putere magică.

— Ei bine! în sănătatea ta, zise Billy, care cunoștea foarte bine povestile populare ale ierelui sale, pentru a se teme de acestă apariție. Zicând aceste vorbe, luă cupa și o goli de o dată.

— Foarte bine, răspunde străinul; dar nu îl închipui că mă vei îngela cum faci cu cărciumarii cantonului....

Scoțe pungă și plătește.

— Ce spui?... să plătesc!... N'am niciodată în buzunar. Și nu veți tu că de așa voi, aș putea să te strivesc sub picioarele meje ca pe o ghindă?....

— Billy! îl zise cel-lalt, tu știi că nu sunt o fință ușor de domesticit, și acum când mi-ai băut rachiul și nu mi-l poți plăti, ești condamnat de a mă servi șapte ani și o zi. Păi deștept! resemnează și nu încercă să mi te impotrivesc!

De astă-dată, Billy se căi amarnic că s'a lăsat iar în voia fatală sale inclinări spre băutură. Dar înțeleptele cugetării să veneau prea târziu; el cunoștea puterea piticului misterios și se gândi că e mai înțelept să se supuie.

— Întărete acum în locuința ta, îl zise noul său stăpân, și măine sără să te găsești lângă Fortfield.

Găndește-te că și se va întâmpla o nenorocire dacă lipșești de la această întâlnire; iar dacă mă servești cu credință voi și să te recompensez...

A doua zi Billy se afa la locul arătat...

Piticul îl salută bucuros de ascultarea sa și îl zise:

— Veți pregăti două casă, fiindcă avem de făcut un drum cam lung și știu că nu și place să umbli pe jos...

— Astă e și bine și frumos, răspunse Billy, dar unde să găsești eu că în această lăude pustie?...

— Nică o întrebare! zise piticul cu un ton aspru. Dute la marginea eleșteului și adumă două trestii din cele mai mari ce vei găsi.

Tărani ascultă.

— Incalcă pe una din trestii, adăogă piticul și haide..

— Ciudată idee! strigă Billy. Înălțimea voastră glumește; numai copii pot lua trestiiile drept căi..

— Tot aceeași poftă de vorbă, răeni spiritul miraculos cum supără!...

— Tă dic că trebuie să incalcă pe această trestie și să mă urmești.

Tărani se resemnă. Indată piticul spuse căteva vorbe nelințioase și întă că trestiiile se prefăcă în niște căi puternice și se puseră pe fugă. După ce alegăra căteva ore, sosiră înaintea unor case mărețe, unde piticul se opri.

— Dă-te jos, zise el ieranului, și vezi de te ia după mine. Mă pară că zăpăcăci. Billy se scuđă cum putu de puțina obiceiului să ce avea de a conduce asemenea căi. Amândouă se coboră la poartă care se deschise singură printre putere magică.

Ei intrără într-o pivniță bine garnisită unde Billy avu bucuria să bea după gust, ceea-ce înfrumusește mult în ochi săi și într-o cursă extra-ordinară.

(Va urma)

INFORMATIUNI

Astă-sără va avea loc în Babadag balul dat în folosul orchestrelor. Comitetul organizator a luat totă măsurile unei frumosă reușite.

— X —

La expoziția agricolă și alergăriile de căi ce vor avea loc în săptămâna anului acesta la Constanța, e invitată să participe la județul Ialomița. Consiliul județean de Constanța a alocat în bugetul pe anul acesta 9000 lei pentru premii.

Avis celor cari său cu ce să participe la această expoziție.

— X —

Credem a fi în măsură că începând cu numărul viitor să publicăm o serie de stiri plăcute publicului cititor, despre obiceiurile și altele privitoare pe care cari fac parte din Poliția orășului Constanța în legătură cu alte persoane mai sus puse.

— X —

Constatăm cu plăcere că băile de la Babadag său fost vizitate anul acesta de un număr foarte mare de persoane.

— X —

In noaptea de 25—26 Iulie, pe la orele 12, a izbucnit un incendiu la casele locuitorilor Constantin Ivanov și Ivan Ivanov Fadef din strada Bacus No. 44, focul său localizat pe la orele 2, consumând ambele case. Numai una a lui Ivan Fadef este asigurată.

— X —

D-l Ion Iordăchescu s'a numit comisar polițianesc la Sulina în locul d-lui Ion Angheluș.

— X —

Conform art. 12 din Regulamentul expoziției universale din Paris, d-l Ion Nenițescu prefectul județului este președinte al secțiunii de Tulcea, iar d-l G. Ionescu licențiat în drept și șeful biouroului prefecturei este numit secretar al secțiunii.

— X —

Eră a sosit la Sulina vaporul de răsboiu rus „Psenape”.

— X —

St. Pangurescu s'a numit comisar al portului Periprava, plasa Sulina.

— X —

D-l prefect al județului a obținut un concediu de 45 zile.

— X —

Școala rurală No. 1 din Tulcea, s'a desființat pe diua de 1 Septembrie, transformându-se în școală urbană, iar ca director s'a numit preotul Stefan Ionescu institutor la școală No. 1 din Tulcea. D-l Timofte dirigintele școlei a și primit ordin de la minister spre a cere un loc de învățător în țară.

— X —

Crima de la Slava-Rusă

Vandalismele de la moastire. — Planul bandiților. — La arhenderie. — Cine erau tălaharii. — Cum s-au prins.

Dificultățile întâmpinate.

O crimă oribilă emoționeză populația din Babadag și din înprejurimi încă de adău o săptămână. Suntem în măsură să da cele mai mici detalii asupra acestelui crime însă ne vom conforma spațiului de care dispunem.

Duminica trecută, pe la ceasurile 9 dimineață, se răspândi vestea că la moastirea lipovenilor popovii de la Slava-Rusă, o bandă de tălahari a atacat pe călugării în biserică, omorând două dintr'înșii și spărgeând casa de fer. Faptul că imediat vedem pe d-l I. I. Florescu, subprefectul plășel, însoțit de 4 jandarmi călări plecând spre Slava confirmă stirea și imediat plec și său la locul crimei.

Vandalismele de la Monastirea

Ajungând la monastire, un spectacol înfiorător. Geamurile de la arhenderie mai târzi sparte, urme de topore și de țevi de pușcă la ușile episcopului și ale arhidiacoului Tavrion. Sărmele clopoțelor de la biserică legate de bandiți cu o sirmă groză, astfel în călăugării să nu poată da alarmă. Doi călăugări, Păp. Evghenie și Sevastie, unul mort în ușa bisericii și altul în antretul chiliei sale. Urme de glonțe prin ușă și prin pereți, mai multe cartușe de arme Crincea, dintre cari unul plin, și în fine casa de fer și locuința episcopului prădate și distruse. Călăugării consternăți și paliciți cu toții, într'un cuvint aspectul unui adevărat asediu. Mănăstirea e de altfel așezată într-o vale superbă, în mijlocul pădurilor și udată de un râu. E una din puținele poziții frumosă din Dobrogea.

Planul Bandiților

După spusa unu călăugăru care îl-a povestit faptei, bandiții s'a introdus în număr de 3 în biserică tocmai pe la ora 1 noaptea, când sunaseră clopoțele pentru rugăciune. Cum intră în biserică, unul dintr'înșii întindând pușca spre călăugăru care oficia în fața ușilor împărătești, îl întrebă pe bulgărești: „Unde e Tavrion? Unde e vladica? Să nu tipășești unul că vă omor.” Un alt bandit trântește cu furie cu un iatagan într-o carte, pe care o tăie în două, străbătând și lemnul ce servea de rezamătore al stranei. Călăugăru amenințat ingenuchiase înaintea altarului fără să mai dică un cuvint. Unul dintre bandiții intră apoi în altar pentru a căuta pe episcopul și arhidiacoul Tavrion. Scopul lor era că să lea din mijlocul călăugărilor pe acești doi și să ducă sus în chilii pentru a le da banii ce se avoniso că i-ar fi moștenit

monastirea de la Rusia (8000 napoți). Înălță în sără acces nici episcopul nici arhidiacoul Tavrion nu veniseră la rugăciune. De aceea bandiții se îndreptă repede spre arhenderie, și spre a spera pe călugări unul dintr'înșii trage un foc spre biserică, și glonțul străbătând ușa loveste pe călugăru Sevastie, ca de 50 ani vîrstă și imediat acesta cade jos scăldat în sânge.

La arhenderie

Arhidiacoul Tavrion anăind sgomotul ieșe în ușă, trage două focuri de revolver, singurele pe cari le avea, apoi împreună cu episcopul fug pe din dosul chiliiilor, ascundându-se prin vîf și luând cu dinșii banii ce aveau. Economul Evghenie voind să incue mal întâi ușa, e surprins de un glonț al bandiților — tot sistem Crincea — și imediat cade și acesta mort. Hoții apoi sparg ușile, casa de fer și nu găsesc de căt o pușcă cu vre-o sută sau două de lejl, un ceasornic mic de aur și o cruce de argint aurită. În sfârșit după vre-o două ore de operă incepând a se lumina de diua plecă spre pădure tot pe unde veniseră. Abia târziu, călugării desmeticitindu-se de grăza ce l coprinsese, au putut alerga în sat spre a da alarmă.

Cine erau tălaharii

După dezastrele tăcute s'ar fi putut crede că o bandă foarte numerosă trebuia să fi fost; în urmă însă s'a descoperit că nu erau de căt toții 4, dintre cari un bulgar din comuna Ciamurli-de-sus nume Marin, un lipovean din Slava, fost servitor la monastire anume Emilian Pavloff și două bulgari, vestiți tălahari din jurul Târnovei, pripășit de curind prin Dobrogea. Toții 4 au un trecut tărcați complicat, afară de bulgarul Marin, care după că se pare acum a încercat prima sparare. Emilian Pavloff e un rus înalt, bine tăcut, de origine din Ismail. Pentru crime ordinare fusese condamnat de autoritățile rusești la 21 ani muncă silnică în Siberia. Aci el a invățat ferăria și surâria, a lucrat în minele de aur. Fugind din Siberia a trecut în Dobrogea și s'a priprăsit la monastirea prădată, dându-se printre călugării de aci drept lipovean. El este cel care a legat clopoțele și a condus banda, ea unul ce servise mai mult timp la monastire. Tot el este cel care a informat pe cel două tălahari veniți din Bulgaria și pe Marin că mănăstirea ar fi moștenit de curând o sumă colosală de banii. Actualmente el se ocupă cu tâmplăria, ferăria și poleiala pe la biserică.

Cum s-au prins

Indată ce d. subprefect Florescu a sosit la fața locului prima sa grija a fost de a stringe târzi obiectele ce să servit ca corp al delictului precum glonțe, cartușe, cărpele din umpluturile de pușcă etc. apoi a cercetă pe călugări de semnele ce au putut observa la tălahari, îmbrăcămintea și bănuelile cu cari ar fi semuit pe vreunul dintr'înșii.

Nieș copii de la mănăstire spunând că unul din ei sămăna cu Stan Marin, fostul pădurar în ocolul Slavei, să și trimișe la domiciliu acestuia un geandarm cu instrucțiile cuvenite, care renunță numai de căt să aducă pe bănuit prenum și pe lipovenul Emilian pe care il găsise în cătuna unde locuia și Stan Marin. Lângă casa de fer spartă d-nul subprefect găsise între altele și un fir de mustață, pe care păstrându-l a observat că se potrivea grosav cu mustața lui Emilian. Apoi din asemănarea cărpelor cu cari se umpluseră puștile, din numărul și greutatea alicelor, din stabilirea alibi-

rilor și altele, în mai puțin de 24 ore crima a fost mărturisită și tot înlăturătoare. Imediat s'a luate apoi măsură pentru prinderea celor-l-alti doli.

Dificultățile întâmpinate

Trebue să spunem că gendarmii secției Babadag și în special șeful secției Nicușor Gheorghe și gendarmul Zaharia au vedit multă pricepere și un deosebit devotament pentru prinderea criminalilor. D-nu căpitan Popovici și d-nu șef al ocolului silvic Ciucurova de asemenea au dat un mare ajutor. Cel care puneau însă mai mari pedici în descoperirea adevărului erau tot călugării de ore-ce când au fost aduși Stan Marin și Emilian Pavlof, tăgăduiau cu insistență chiar că ar fi vreunul din aceștia, cu toate că declaraseră mai năște d-lui subprefect Florescu semnamentele ce se potriveau în cea mai mare parte. A dona și a sosit și d-nu Balasan, procuror de Tulcea, cu d. d-r Popescu, medicul primar al județului, care a făcut autopsia cadavrelor, după care li s-a permis înmormântarea. Regretatul călugăr Evghenie era grădinariul monastirei și tocmai în diua aceea altoise o speță nouă de trandafiri. Cel două bandiți au fost aduși sub escortă la Babadag unde s'a ținut până la afișarea gazdelor celor-l-alti.

Reporter.

Focșta Redacției

Abd. Costică glumește. Ești ered serios că talentul d-tale ar ridica mult valoarea gazetelor noastre dacă ai vrea să sacrifici și pentru noi căteva minute scriind.

Ly Ibidem: Zilele astăzi să dus draculul Gavota. Am învățat mai mult saluturile în haine.

Gen. R. V. Auđi Kinderu ce dice: să lasă pessimismul.

Nn. București: Mi-ai promis navela al cărei subiect ești tu însăși. O aştepț.

P. Colega Constanța: Pentru ce nu vine persoana în chestie? Cu regret am să mi ia vorba îndărât.

Nici tu măcar nu te-ai ținut de cuvint.

M. Tulcea: Mai dă-ne ceva d'ale meseriei. Nu căuta că ești supărata. Timpul șterge tot ce des și supărarea ce ai pe noi.

La Tipografia și Legătoria de cărți D. Nicolaescu, din Constanța, se execută orî ce lucrări atingătoare de aceste branže cu preț moderat.

ROMÂNIA PREFECTURA JUD. TULCEA PUBLICAȚIUNI

No. 6629 — 14 Iulie 1898

Domnul Nicolae Damian voind a deschide un stabiliment de băuturi spirituoase, în cătună Hagiomer (Mureșenii) pendinte de comuna Ciamurlă-de-sus (Nămolăș din delă) din plasa Babadag.

In conformitatea instrucțiunilor ministeriale inserate prin «Monitorul Oficial» No. 152 din 1867.

Se publică acesta spre cunoștința generală că, în termen de 40 zile de astăzi să se prezinte la acesta prefectura acel cărui ar avea motive de a contesta moralitatea sau a denunța sită fapte ce ar convinge că cad în greutatea numitului.

No. 6861 — 22 Iulie 1898

În diua de 11 August a. c., ora 4 p. m. se va ține licitație publică la acesta prefectură, prin oferte sigilate și în conformitatea dispozițiunilor art. 68—79 din legea asupra contabilității publice pentru reparațiunile necesare grajdului cailor gendarmeriei din curtea palatului administrativ a căror valoare după devis este de lei 292 banii 6.

Se publică spre cunoștința amatorilor cărui, până în arătata și cără să-și depună ofertele lor însoțite de recipisa caselor de depunerii constatănd consemnarea unei garanții provizorii de 4 la sută din suma de devisul, iar proiectul acestor lucrări se poate vedea în toate zilele și orele de lucru la bioul judecățian din prefectură.

No. 6993 — 24 Iulie 1898

La licitația jinută în diua de 21 iulie curent, pentru aprovionarea spitalului rural Babadag cu 40 stânci cubice lemne de foc necesare pentru trebuințele spitalului în cursul anului curent 1898/99 nepresinându-se nici un concurent, s'a dispus să țină o nouă licitație în diua de 18 August a. c. ora 4 p. m. prin oferte sigilate și în conformitatea dispozițiunilor art. 68—79 din legea contabilității publice.

Se publică acesta spre cunoștința generală a amatorilor de a concura, să-și depună ofertele lor la termenul fixat însoțite și de garanția provizorie de 5 la sută din valoarea ofertată.

Condițiunile acestor aprovionări se pot vedea în toate zilele de lucru în cancelaria acestelui prefecturi că și la subprefectura Babadag.

Prefect, I. Nențescu

Secretar, Gr. Sandu

Primăria Orașului Tulcea

No. 8194. — 23 Iulie 1898

În diua de 8 August 1898, ora 3 p. m., urmând a se ține licitație publică orală, pentru darea în întreprindere a construirii unei hale de pește (plat-formă pentru deschiderea peștelui) conform proiectului întocmit de serviciul tehnic al orașului al cărui devis se urează la suma de lei 4485 banii 90 și în condițiile art. 68—79 din legea contabilității publice.

Se publică spre cunoștința generală că, acel ce vor voi să ia în întreprindere acesta lucrare, se pot prezenta în toate zilele de lucru, cu 10 zile înainte de diua ținerii licitației, pentru a consulta planurile, devisul, cașul de sarcini și celelalte piese ale proiectului cărui se află depuse în cancelaria secretariatului Primăriei.

Supra-oferte nu se primește.

Garanția provizorie va fi de lei 179 banii 45, iar acea definitivă de lei 269 banii 15.

No. 9850 — 25 Iulie 1898

În diua de 10 August a. c. ora 3 p. m., se va ține licitație publică orală pentru darea în întreprindere a lucărilor necesare la reparația localurilor de barieră, Isacra Mahmudia, Babadag și Hora-Tepé conform proiectului întocmit de serviciul tehnic al orașului, al cărui devis se urează la suma de lei 650 și în condițiile art. 68—79 din legea contabilității publice.

Se publică spre cunoștința generală că, acel ce vor voi să ia în întreprindere acesta lucrare se pot prezenta în toate zilele de lucru, cu 10 zile înainte de diua ținerii licitației, pentru a consulta planurile, devisul, cașul de sarcini și celelalte piese ale proiectului cărui se află depuse în cancelaria secretariatului primăriei.

Supra-oferte nu se primește.

Garanția provizorie va fi de lei 29 banii 15, iar acea definitivă de lei 43 banii 10.

Supra-oferte nu se primește.

Garanția provizorie va fi de lei 226 banii 55.

No. 10265 — 25 Iulie 1898

În diua de 11 August 1898 ora 3 p. m., urmând a se ține licitație publică orală pentru darea în întreprindere a cătrâniței îngădărite vechi a cimitirului «Eternitatea» conform proiectului întocmit de serviciul tehnic al orașului, al cărui devis se urează la suma de lei 728 banii 15 și în conformitatea dispozițiunilor art. 68—79 din legea contabilității publice.

Se publică spre cunoștința generală că, acel ce vor voi să ia în întreprindere acesta lucrare se pot prezenta în toate zilele de lucru cu zece zile înainte de ziua ținerii licitației pentru a consulta planurile, devisul, cașul de sarcini și celelalte piese ale proiectului care se află depuse în cancelaria secretariatului primăriei.

Supra-oferte nu se primește.

Garanția provizorie va fi de lei 29 banii 15, iar acea definitivă de lei 43 banii 10.

Primer, Dinescu

Secretar, (nedescf.)

Primăria Comunei Urbane Babadag

No. 1215 — 22 Iulie 1898

La licitația jinută în diua de 21 iulie curent pentru darea în antreprisă a furnizării lemnelor de foc necesare incădiștilor localului acestelui primării și autorizațiilor pendinte de densa în cursul anului a. c. 1898/99 neșăntându-se amatori spre a concura să aibă loc în cadrul unei altă licitații jinute în diua de 7 August viitor a. c. orele 3 după amiază.

Licitatia jinută se va ține oral în pretoriul acestelui primării, fără supra-oferte și în condițiile art. 68—79 din legea contabilității publice.

Concurenții spre a fi admisi la licitația jinută trebuie să depună o garanție provizorie de 5 la sută din valoarea ofertată, cunoșteând că suma alocată pentru acesta furnitură este de lei 820 iar în cadrul prevedește condițiile relative ele se pot vedea în toate zilele de lucru în cancelaria secretariatului primării.

p. primar, I. Popovici

secretar, G. Manolescu

8

SCHIȚA ISTORICĂ ROMANILOR-MACEDONENI

Dreptul de teritoriu la România Epiroții, era așa de sacru, în cât dacă un străin trecea călare prin satele lor și urmăreau până la hotar și acolo, despococea (să după cum dic el desculț) calul, ea nu cumva din pământul teritoriului lor să se transporte pe alt hotar străin. Capitanatele române au adus imense servicii imperiului otoman, căci nu numai că și păstra teritoriul neșirbit încredințat lor de mama Sultanului, dar de nenumărate rânduri se luptau cu mare devotament în contra a celor care nu se supuneau Sultanului.

De către orii se întâmplau astfel de lupte mama sultanului drept recompensă dăruia căte o parte din teritoriul așa că la venirea lui Ali-Paşa România erau stăpâni absolui pe teritoriul Epirului cu berate în regulă. — Așa că România se bucură de plină libertate în acest timp. — Așa fiind el, ca orii și care altul, trebuia să-și apere libertatea și neșirbirile pământului de și dăruit de mama sulta-

nului, cu toate aceste, acest teritor și drept de libertate îl-a costat mult sânge, căci la orii-ace răscăla din partea celor-l-alte naționalități îndreptată în contra imperiului otoman, erau înăbușiti prin brațul vitejesc al acestor Români. Chiar și Ali-Paşa a suferit mari pierderi din partea lor, când s-a încercat a supune prin forță și văzând că prin acest mijloc nu o poate scăpa la bun finit cu acești Valahii, se încercă prin amâgeli, promițându-le că și el le va respecta drepturile câștigate de la sultan. Pe lângă acesta le mai promite că la Ianina, reședința sa, va înființa o gardă națională de Valahii, cu condiție însă ca comunele Valahie să depună toate titlurile de proprietate emanante de la sultan prin cărți li se recunoaște dreptul de independență și de proprietate absolută, în mâna lui ca un gaj de credință; odată încrucișat România în promisiunile lui Ali-Paşa, cei mai viteji și conducătorii lor chemați la Ianina spre a alcătui gărsă națională să-și ducă, juncând acolo însă să fost închiși, restul să fie deservită de la sine, căci le lipsea conducerii. Atunci Ali-Paşa se pune a măcelări și persecuta pe Români; văzându-se amâgii și despoiați de toate

drepturile să-și încercă să da ultima lovitură acestuui răsvătit, încercarea astă insă a săcăsă să pătrăsească căminurile și drepturile câștigate și a se răspândi în toate pările Macedoniei.

Printre toți acești Români au suferit mult și au luptat cu cea mai mare vitezie România din Gramoșea. — Gramoșea astăi era capitala tuturor Românilor din Epir, precum orașul Moscopoli era pentru acel din Macedonia.

Pe când se erdea că dinastia Asanilor să aibă, în Serbia apără un descendenter al acestor, nomit Curcubeta, care înființeză un mic principat. Curcubeta demn de familia Asanilor a rezistat mult atacurilor Bulgariei, fiind că elementul slav predomina, a trebuit la urma urmelor să cadă învinși de acești, care și ei la rindul lor să călătări înăbușit sub jugul Bizantin; căci nu erau Asani, Ionieni și Curcubeta să ridice stăgul resboinic și România să îl urmeze la lupte crâncene.

Asupra numelui acestui principat Român, ne vom opri aici analiza puțin și să vedem de unde vine acest ciudat nume.

Curcubeta în dialectul Macedo-Român însemnă Dovleac. Am reșofit toate dicționarele slavone, am cercetat printre

Bulgar, Sérbi, Ruși și Muntenegreni, cu toate aceste n-am putut găsi un asemenea nume printre ei. Deci nu încredeam în legendă că Curcubeta era Român și adevărat descendenter al Asanilor, căci în puține acte, care se găsesc în Serbia semnate de el se găsește lipit pe lângă numele de Curcubeta și acela ale Asanilor.

Acum ne rămâne să vedem de unde și-a căpătat el acel nume. Ca să putem deslega cu ușurință acelaș enigma aproape deslegată, n'avem de către să aruncăm o mică privire asupra firei Românilor care la orii-ace disformitate fizică a unui om, porclește pe acel om cu numele disformității. Curcubeta de și principalelor lor cu toate aceste el nu poate să-și schimbe firea, fiind că capul și era mare și în forma Curcubetei, l'a călărit. Poate acest cap mare era calitatea lui cea mare, căci opinile pe care le-a făcut și a ajuns principale, era ceva extraordinar. Dacă Curcubeta domnea mai mult și peste un popor mai mare, prin mărimea capului, și prin viteză lui, ar fi putut lumea să compare pe Napoleon care și el avea capul mare ca Curcubeta al nostru.

(Va urma)